

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLATAMA U DRŽAVNIM ORGANIMA I JAVNIM SLUŽBAMA

Član 1.

U Zakonu o platama državnim organima i javnim službama („Službeni glasnik RS”, br. 34/01, 62/06-dr. zakon i 116/08-dr. zakon), članu 2. stav 1. tačka 2), posle reči „koeficijenta”, reči „koji se množi osnovicom (u daljem tekstu: koeficijent)” brišu se.

Posle stava 1. dodaju se st. 2–4. koji glase:

„Pored elemenata iz stava 1. ovog člana, plate zaposlenih iz člana 1. tačka 4) ovog zakona sadrže i deo plate po osnovu radnog učinka.

Osnovnu platu izabranih, imenovanih i postavljenih lica i zaposlenih iz člana 1. ovog zakona čini proizvod osnovice iz tačke 1) ovog člana i koeficijenta iz tačke 2) ovog člana, osim za zaposlene iz člana 1. tačka 4) ovog zakona.

Ako se plata utvrđuje u skladu sa stavom 2. ovog člana, osnovna plata određuje se množenjem koeficijenta, osnovice za obračun plate i korektivnog koeficijenta.”

Član 2.

Posle člana 4. dodaje se član 4a koji glasi:

„Član 4a

Deo plate po osnovu radnog učinka određuje se procentualnim uvećanjem osnovne plate.

Procentualno uvećanje osnovne plate izražava priznati radni učinak po osnovu obima rada, kvaliteta izvršenog posla, broja i strukture opredeljenih osiguranih lica, kao i drugih kriterijuma i merila utvrđenih aktom iz stava 3. ovog člana.

Vlada utvrđuje korektivne koeficijente, najviše procentualno uvećanje osnovne plate, kriterijume i merila za deo plate koji se ostvaruje po osnovu radnog učinka, kao i način obračuna plate.”

Član 3.

U članu 5. u stavu 1. tačka 1) posle reči „(minuli rad)” dodaju se reči: „– u visini od 0,4 % od osnovice, za svaku punu godinu rada ostvarenu u radnom odnosu”

Stav 2. menja se i glasi:

„Dodatak na platu iz stava 1. tač. 2)–5) ovog člana obračunava se i isplaćuje u visini utvrđenoj propisima o radu.”

Posle stava 2. dodaju se st. 3. i 4. koji glase:

„Osnovnicu za obračun dodatka na platu čini osnovna plata utvrđena ovim zakonom.

Za zaposlene iz člana 1. tačka 4) ovog zakona, osnovicu za obračun dodatka na platu čini osnovna plata iz člana 2. stav 4. ovog zakona uvećana za radni učinak.”

Član 4.

U članu 12. posle stava 1. dodaju se st. 2. i 3. koji glase:

„Izuzetno za zaposlene u javnim službama iz člana 1. tačka 4) ovog zakona koji ostvaruju sopstvene prihode iz dopunskog rada i pružanjem drugih usluga u skladu sa zakonom, plate se mogu uvećati iz ostvarenog prihoda srazmerno učešću troškova rada u ostvarenom prihodu.

Elementi za obračun i isplatu plata iz stava 2. ovog člana utvrđuju se opštim aktom poslodavca.”

Prelazna i završna odredba

Član 5.

Akt Vlade iz člana 2. stav 3. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akta iz stava 1. ovog člana primenjuju se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 8. Ustava Republike Srbije, kojim se utvrđuje da Republika Srbija, između ostalog, uređuje sistem u oblasti radnih odnosa i člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije prema kojem Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti socijalnog osiguranja i zdravstva.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Cilj zakona je stvaranje uslova za sprovođenje reforme u finansiranju zdravstvene zaštite, odnosno zdravstvenog osiguranja kako na primarnom, tako i na sekundarnom i tercijernom nivou zdravstvene zaštite, iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Radi postizanja tog cilja neophodno je, pre svega, stvoriti uslove za drugačiji način obračuna i isplate plata zaposlenih u zdravstvenim ustanovama, odnosno uspostavljanje sistema plata zaposlenih u zdravstvenim ustanovama koje zavise od rezultata rada. Novim sistemom obračuna i isplate plata zaposlenih u zdravstvenim ustanovama plata se sastoji od osnovne plate, dela plate po osnovu radnog učinka, dodataka na platu i dr. Na taj način u zdravstvenom sistemu, za razliku od drugih zaposlenih u javnim službama, uspostavlja se novi način obračuna i isplate plata, zbog čega je neophodno izvršiti izmene i dopune Zakona o platama državnim organima i javnim službama, kako bi se stvorio preduslov za uspostavljanje novih vidova finansiranja zdravstvene zaštite.

Na ovaj način stvoriće se uslovi da se na primarnom nivou zdravstvene zaštite uvede novi model plaćanja za pružene zdravstvene usluge u domu zdravlja - primenom modela plaćanja po glavi stanovnika (per capita). Predlog uvođenja novog modela finansiranja primarnog nivoa zdravstvene zaštite ogleda se pre svega u uspostavljanju metodologije pravedne raspodele sredstava domovima zdravlja, kao i pravednog sistema kompenzacije zaposlenima za pruženu zdravstvenu zaštitu, odnosno mogućnost nagrađivanja prema rezultatima rada.

Na sekundarnom i tercijernom nivou zdravstvene zaštite planira se izmena sistema finansiranja - uvođenjem modela finansiranja prema dijagnostički srodnim grupama (DRG sistema), odnosno dijagnostički srodnih grupa. To praktično podrazumeva da će se uvesti paketi usluga koje odgovaraju pojedinačnim dijagnostički srodnim grupama i na osnovu tih paketa, odnosno broja ugovorenih paketa na nivou jedne godine, vršiće se prenos sredstava zdravstvenim ustanovama na sekundarnom i tercijernom nivou zdravstvene zaštite.

Takođe, za sve druge zdravstvene ustanove u kojima se ne primenjuje model plaćanja per capita ili DRG sistem, plaćanje za pružene zdravstvene usluge takođe će zavisiti od rezultata rada, a time i plata zaposlenih u tim zdravstvenim ustanovama.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U čl. 1-4. predložen je nov način obračuna plate zaposlenih u zdravstvenim ustanovama koje se isplaćuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. Naime, do sada važeći Zakon o platama u državnim organima i javnim službama uređivao je sistem plata svih zaposlenih u javnim službama (zdravstvene ustanove, ustanove socijalne zaštite, ustanove kulture, organizacije za obavezno socijalno osiguranje i dr.) na jedinstven način bez prepoznavanja specifičnosti pojedinih

oblasti, odnosno bez prepoznavanja potrebe da se u sistemu plata zaposlenih u javnim službama uvede i kategorija - nagrađivanje prema radu, odnosno radnog učinka. S obzirom da je u sistemu zdravstvene zaštite, odnosno zdravstvenog osiguranja, radi obezbeđivanja većeg kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga, kao i boljih rezultata rada (a time i većeg zadovoljstva pacijenata), neophodno izvršiti promenu u načinu finansiranja plata zaposlenih, predložen je novi sistem obračuna plata zaposlenih u zdravstvenim ustanovama koje se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i zarada onih zaposlenih koji ostvaruju zaradu iz sredstava poslodavca.

Predloženo je da se plata zaposlenih koje se isplaćuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja sastoji od dela plate koju čini osnovna plata, dela plate po osnovu radnog učinka, dodatka na platu i obaveza koje zaposleni plaća po osnovu poreza i doprinosa. Predloženo je takođe, da Vlada utvrđuje korektivne koeficijente, najviše procentualno uvećanje osnovne plate, kriterijume i merila za deo plate koji se ostvaruje po osnovu radnog učinka, način obračuna plate zaposlenih u zdravstvenim ustanovama. Takođe, predložena su i uvećanja plate po osnovu dodataka na platu, kao i po osnovu prihoda koje ostvare zdravstvene ustanove.

Uvođenjem novog načina obračunavanja plata zaposlenih u zdravstvenim ustanovama stvaraju se uslovi za nagrađivanje prema radu, odnosno za nagrađivanje prema rezultatima rada, a što je jedan od osnovnih elemenata za promenu načina finansiranja obaveznog zdravstvenog osiguranja. Na predloženi način stvorile se uslovi da zaposleni u zdravstvenoj ustanovi koji ostvaruje bolje rezultate rada ostvari platu veću od plate onog zaposlenog koji ne ostvaruje prosečne rezultate rada. Ovakav vid finansiranja predstavlja dodatnu stimulaciju i podsticanje većeg kvaliteta u pružanju zdravstvenih usluga, a time i većeg zadovoljstva korisnika zdravstvene zaštite.

Članom 5. utvrđuje se rok za donošenje akta iz člana 2. ovog zakona i utvrđuje se koji se propisi primenjuju do donošenja istih.

Članom 6. utvrđuje se rok stupanja na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije za 2010. godinu i Finansijskom planu Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2010. godinu.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Radi što hitnije promene u načinu finansiranja zdravstvenih usluga na svim nivoima zdravstvene zaštite koja se planira u 2010. godine, a koja zahteva i promenu u načinu finansiranja plata zaposlenih u zdravstvu, neophodno je da se po hitnom postupku donese Zakon o platama državnim organima i javnim službama, radi mogućeg otklanjanja štetnih posledica koje bi mogle nastati po održivost sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Imajući u vidu napred navedeno, smatramo da su se stekli uslovi da se Zakon o izmenama i dopunama Zakona o platama državnim organima i javnim službama donese po hitnom postupku.